

เอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประเภทของครู และอัตราการสอนของครูกรมสามัญศึกษา¹

กรมสามัญศึกษาได้แบ่งครูออกเป็น 2 ประเภท คือ ครูที่ทำการสอน และครูที่ไม่ต้องทำการสอน ครูที่ทำการสอนได้แก่ ครูภาษาไทย ครูภาษาอังกฤษ ครูสังคมศึกษา ครูวิทยาศาสตร์ ครูคณิตศาสตร์ ครูพลานามัย ครูที่ทำการสอนวิชาศิลปะหรืออาชีพได้แก่ ครูศิลปศึกษาและครูศิลปปฏิบัติ

ข้อกำหนดเกี่ยวกับครูที่ทำการสอน มีดังนี้

1. ครูสอนวิชาสามัญถือเกณฑ์สอนสัปดาห์ละ 18 ชั่วโมง
2. ครูคนหนึ่งสอนเพียงวิชาเดียว หากจำเป็นก็ให้สอน 2 วิชา คือ วิชาเอก และวิชาโท
3. วิชาเอกและวิชาโทต้องอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เช่น ภาษาไทยและสังคมศึกษา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

4. ครูสอนวิชาศิลปะหรืออาชีพ ถือเกณฑ์สอนสัปดาห์ละ 18 ชั่วโมง

ครูที่ไม่ต้องทำการสอน มีดังนี้

1. อาจารย์ใหญ่
2. ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่
3. ครูบรรณารักษ์
4. ครูแนะแนว
5. ครูพยาบาล

---

¹กรมวิสามัญศึกษาโอนเป็นกรมสามัญศึกษา ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 217 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515

6. ครูธุรการ

7. ครูวิสามัญ คือครูพิเศษที่โรงเรียนจ้างมาทำการสอน เช่น ครูดนตรี ครู ขี่ม้า ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับงานนั้น ๆ โดยเฉพาะ ทั้งนี้แล้วแต่ความจำเป็นของโรงเรียน

8. ครูอื่น ๆ ได้แก่ ครูที่ได้รับอนุมัติให้ลาไปศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ ครูที่ทางราชการส่งให้ไปราชการ ณ สถานที่อื่น ๆ ครูที่อยู่ในระหว่างลาเป็นเวลานาน และไม่สามารถมาปฏิบัติราชการได้ เช่น ลาบวช ลาคลอดบุตร เป็นต้น²

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับอัตรากำลังในสถานศึกษาของกรมวิสามัญศึกษาเพิ่มเติม โดยคุรุสภากำหนดไว้ดังนี้

1. สถานศึกษาหนึ่งแห่งอัตรากำลังออกเป็น 3 ประเภท คือ
  - 1.1 ฝ่ายบริหาร ได้แก่หัวหน้าสถานศึกษา และผู้ช่วยสถานศึกษา
  - 1.2 ฝ่ายบริการ ได้แก่ครูทำหน้าที่บริการ เพื่อสวัสดิภาพและคุณภาพของ

โรงเรียน

- 1.3 ฝ่ายปฏิบัติการ ได้แก่ครูประจำทำการสอน

2. อัตรากำลังของครูแต่ละประเภท ให้ถือเกณฑ์จัดอัตรากำลังดังต่อไปนี้คือ

- 2.1 ฝ่ายบริหาร

หัวหน้าสถานศึกษา ให้มีตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ได้เพียง 1 คน ในสถานศึกษาหนึ่ง

ผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษา ให้มีตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษาตาม

เกณฑ์ดังต่อไปนี้

โรงเรียนขนาด 9 ห้องเรียน ให้มีผู้ช่วยสถานศึกษาได้ 1 คน และให้ทำหน้าที่ฝ่ายวิชาการ

---

²กรมวิสามัญศึกษา, หลักเกณฑ์เกี่ยวกับอัตรากำลังในสถานศึกษาของกรมวิสามัญศึกษา, (เอกสารอัครสำเนา, 2507)

โรงเรียนขนาด 18 ห้องเรียน ให้มีผู้ช่วยสถานศึกษาได้อีก 1 คน
และให้ทำหน้าที่ฝ่ายธุรการเพิ่มขึ้น

โรงเรียนขนาด 27 ห้องเรียน ให้มีผู้ช่วยสถานศึกษาได้อีก 1 คน
และให้ทำหน้าที่ฝ่ายปกครองเพิ่มขึ้น

2.2 ฝ่ายปฏิบัติการ คือครูประจำทำการสอนในสถานศึกษา ให้คิcottรกก่าดั่ง
คังค่อไปนั้

2.2.1 โรงเรียนที่ใช่หลักสูตรเคม

ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คิcottรกก่าดั่งครู 3 คนค่อ 2 ห้องเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คิcottรกก่าดั่งครู 2 คนค่อ 1 ห้อง

เรียน

2.2.2 โรงเรียนที่ใช่หลักสูตรพิเศษ (โรงเรียน ค.ม.ส. 1,
ค.ม.ส. 2 และ ค.ม.ช.) การคิcottรกก่าดั่งให้ยัคหลักเกณทโนซอ 2.2.1 และจำนวน
รายวิชาที่เปคสอน เช่น วิชาอุตสาหกรรมศิลป์ คหกรรมศิลป์ ศิลปปฏิบัติ ฯลฯ ให้ค่านึงดั่ง
รายชั่วโมงที่สอน โดยครูคนหนึ่งคองสอนไม่นอยกว่า 15 ชั่วโมงค่อสัปดาห์

2.3 ฝ่ายบริการ หมายถึงครูทำหน้าที่บริการเพื่อส่งเสริมสวัสดิการและ
คุณภาพในสถานศึกษา และให้กำหนดคิcottรกก่าดั่งคังค่อไปนั้

โรงเรียนที่มีห้องเรียน 6 ห้องเรียน ให้มีครูบรรณารักษ์ได้ 1 คน

โรงเรียนที่มีห้องเรียน 9 ห้องเรียน ให้มีครูแนะแนวได้ 1 คน

โรงเรียนที่มีห้องเรียน 12 ห้องเรียน ให้มีครูธุรการและการเงินเพิ่ม
ได้อีกอย่างละ 1 คน

โรงเรียนที่มีห้องเรียน 18 ห้องเรียน ให้มีครูพยาบาลได้ 1 คน

โรงเรียนที่มีห้องเรียน 24 ห้องเรียน ให้มีครูโภชนาการได้ 1 คน

โรงเรียนที่มีห้องเรียน 28 ห้องเรียน ให้มีครูโสตทัศนศึกษาได้ 1 คน

สถานศึกษาใหม่ห้องเรียนมากกว่า 28 ห้องเรียน ให้มีครูทำหน้าที่บริการ
เพิ่มได้ตามส่วน โดยต้องขออนุมัติครูสภาเป็นราย ๆ ไป³

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับอัตรากำลังในสถานศึกษาของกรมสามัญศึกษาเพิ่มเติม โดยครูสภากำหนด
ไว้ดังนี้

1. ครูฝ่ายบริการ

โรงเรียนที่มีห้องเรียน 9 ห้องเรียน มีครูแนะแนวได้ 1 คน

โรงเรียนที่มีห้องเรียน 12 ห้องเรียน มีครูบรรณารักษ์ ครูธุรการ เพิ่มได้

อีกอย่างละ 1 คน

โรงเรียนที่มีห้องเรียน 18 ห้องเรียน มีครูการเงินได้ 1 คน

โรงเรียนที่มีห้องเรียน 24 ห้องเรียน มีครูพยาบาลได้ 1 คน

โรงเรียนที่มีห้องเรียน 28 ห้องเรียน มีครูโภชนาการได้ 1 คน

2. โรงเรียนที่ใช้หลักสูตรพิเศษ คัดอัตรากำลังครู 2.2 คนต่อ 1 ห้องเรียน⁴

กองแผนงานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ⁵ ได้ศึกษาและสำรวจอัตราการทำงาน
ของครู และครูใหญ่ในโรงเรียนอาชีวศึกษา โรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ ระดับ
มัธยมศึกษาทั่วประเทศ โดยศึกษาเฉพาะงานด้านการสอนและงานประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับ

³ กรมวิสามัญศึกษา, หลักเกณฑ์ที่ครูสภาอนุมัติเกี่ยวกับอัตรากำลังในสถานศึกษาของ
กรมวิสามัญศึกษา, (เอกสารอัดสำเนา, 2513)

⁴ กรมสามัญศึกษา, หลักเกณฑ์ที่ครูสภาอนุมัติเกี่ยวกับอัตรากำลังในสถานศึกษา
กรมสามัญศึกษา, (เอกสารอัดสำเนา, 2516)

⁵ Educational Planning Office, Ministry of Education, Current
and Projected Secondary Education Programs for Thailand. (Bangkok:
Thai Baeb Press, 1967), p. 143.

การสอน ได้แก่ งานธุรการ บริหาร ห้องสมุด และแนว ผลของการวิจัยพบว่า อัตรา
การสอนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาเฉลี่ย 16.76 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ งานประกอบอื่น ๆ
ที่เกี่ยวกับการสอนเฉลี่ย 9.95 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

วิภา เพ็ญเพียร⁶ ได้ศึกษามหาวิทยาลัยของครูหัวหน้าหมวดวิชาคณิตศาสตร์ ระดับมัธยม
ศึกษาตอนปลาย สายอาชีพ ด้านการปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของครูหัวหน้าหมวด
วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้วิธีสำรวจความคิดเห็นและปัญหาต่าง ๆ ของครูสอนวิชาคณิตศาสตร์
ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สายอาชีพ ได้รวบรวมข้อมูลจากครูหัวหน้าหมวดวิชาคณิตศาสตร์
22 คน และครูประจำวิชาคณิตศาสตร์ 65 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ
22 แห่ง ผลของการวิจัยพบว่า ครูหัวหน้าหมวดวิชาสอนเฉลี่ย 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และ
ครูประจำวิชาสอนเฉลี่ย 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

เปรมจิตต์ จีรพันธ์⁷ ได้ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำ
ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะหน้าที่การงาน
ของอาจารย์ประจำในแต่ละคณะ กับค่าเฉลี่ยปานกลางของอาจารย์ทั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจากอาจารย์ 530 คน
ผลการวิจัยได้ค่าเฉลี่ยปานกลางเฉพาะที่เกี่ยวกับการสอน ดังนี้ (1) อาจารย์ท่านหนึ่งสอน
3 วิชาต่อภาค (2) ขนาดของชั้นเรียนที่สอนแบบปฐกฐา สอนแบบเป็นหมู่ และแบบปฏิบัติ
การ มีนิสิต 77, 44 และ 54 คน ตามลำดับ (3) อาจารย์ท่านหนึ่งปกครองนิสิตปริญญา

⁶วิภา เพ็ญเพียร, "บทบาทของหัวหน้าวิชาคณิตศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
สายอาชีพ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย, 2509)

⁷เปรมจิตต์ จีรพันธ์, "การเปรียบเทียบลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำ
ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512)

ตรี ปริญญาโท และควบคุมนิสิตทำวิทยานิพนธ์ 46, 16 และ 4 คน ตามลำดับ (4)
 อาจารย์ท่านหนึ่งใช้เวลาทำการสอน วิจัย บริหาร และบริการ 24, 7, 8 และ 6 ชั่วโมง
 ต่อสัปดาห์ ตามลำดับ

นางนุช สารภรณ์⁸ ได้ศึกษาลักษณะงานของครูในโรงเรียนมัธยมส่วนกลาง โดยมี
 วัตถุประสงค์เพื่อสำรวจอัตราการทำงานของครู ด้านการสอนและงานอื่น ๆ โดยคิดอัตรา
 เฉลี่ยเป็นจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ จำแนกโรงเรียนออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก
 ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เพื่อศึกษาอัตราการทำงานของครูในโรงเรียนที่มีขนาดต่าง ๆ
 กัน ใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล โดยวิธีสุ่มตัวอย่าง ได้อาจารย์ใหญ่ 38 คน ครู
 ประจำการ 464 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง 38 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถาม
 กลับคืนจากอาจารย์ใหญ่ร้อยละ 78.95 จากครูประจำการร้อยละ 82.32 ผลของการ
 วิจัยสรุปได้ว่า อัตราการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ที่
 สอนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย 18, 19 และ 18 ชั่วโมง ต่อ
 สัปดาห์ ตามลำดับ อัตราการทำงานของครูซึ่งหมายถึงด้านการสอนและงานอื่น ๆ ได้แก่
 การปกครอง ชุกรการ แนะนำ และกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาด
 กลาง และขนาดใหญ่ เป็น 22, 24 และ 23 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ ตามลำดับ

✓ นัยพรรณ ชูวาพิทักษ์⁹ ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมส่วนภูมิภาค
 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค่าเกณฑ์ปกติ และเปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการสอน การ
 บริหาร การบริการ โดยคิดอัตราเฉลี่ยเป็นจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ จำแนกโรงเรียน

⁸นางนุช สารภรณ์, "การศึกษาลักษณะงานของครูในโรงเรียนมัธยมส่วนกลาง"
 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา แผนกวิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2513)

⁹นัยพรรณ ชูวาพิทักษ์, "การปฏิบัติงานของครูมัธยมในส่วนภูมิภาค" (วิทยา-
 นิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา แผนกวิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514)

ออกเป็น 2 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก เพื่อศึกษาอัตราการทำงานของครูในขนาดต่าง ๆ กัน ในแต่ละภาคการศึกษา โดยศึกษาจากแบบรายงานครูปีการศึกษา 2513 ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่าง ได้จำนวนครู 2,156 คน จำแนกออกเป็นโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ประเภทละ 42 โรงเรียน ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า ค่าเกณฑ์ปกติของการทำงานในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ไม่แตกต่างกัน คือ (1) โดยเฉลี่ยครูทำหน้าที่สอนใช้เวลาปฏิบัติงานสัปดาห์ละ 20 ชั่วโมง (2) โดยเฉลี่ยครูทำหน้าที่บริหารใช้เวลาปฏิบัติงานสัปดาห์ละ 18 ชั่วโมง (3) โดยเฉลี่ยครูทำหน้าที่บริการทำงานสัปดาห์ละ 12 ชั่วโมง นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ที่ทำหน้าที่บริหารและบริการยังต้องทำหน้าที่สอนด้วย คือฝ่ายบริหารของโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ต้องทำการสอนเท่ากัน คือสัปดาห์ละ 10 ชั่วโมง ฝ่ายบริการของโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ต้องทำการสอนสัปดาห์ละ 18 และ 14 ชั่วโมงตามลำดับ

แคลวิน ไกรเกอร์¹⁰ (Calvin Grieder) ได้เสนอแนะวิธีวัดอัตราการทำงานของครูในโรงเรียนที่สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นผลแห่งการประชุมแห่งชาติครั้งที่ 13 เกี่ยวกับการฝึกหัดครู และมาตรฐานวิชาชีพ (The Thirteenth Annual National Conference on Teacher Education and Professional Standard) ได้ลงเผยแพร่ในวารสารประจำปี มีสาระสำคัญว่า ในการวัดอัตราการทำงานของครู ควรจะพิจารณาสิ่งต่อไปนี้ (1) ขนาดของชั้นเรียนโดยเฉลี่ย (2) อัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียน (3) จำนวนชั้นเรียนที่เปิดสอนต่อวัน (4) จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่สอน (5) จำนวนวิชาต่าง ๆ ที่ทำการสอน (6) จำนวนชั่วโมงเรียนทั้งหมด (7) เวลาที่ใช้ในการบริหาร การดูแล และ กิจกรรมเสริมหลักสูตร เกณฑ์ในการวัดเหล่านี้ไม่รวมถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีผลต่อการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังได้เสนอแนะเกี่ยวกับอัตราการทำงานของครูที่เหมาะสมในโรงเรียนมัธยมศึกษา อัตราสอนเฉลี่ยสัปดาห์ละ 23 ชั่วโมง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการสอน

¹⁰ Calvin Grieder, Public School Administration (New York: Ronald Press Company, 1961), pp. 254-255.

เฉลี่ยสัปดาห์ละ 12 ชั่วโมง 59 นาที และงานเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ เฉลี่ยสัปดาห์ละ 11 ชั่วโมง 55 นาที

ออสติน จอห์น แมททิลดา¹¹ (Austin John Mattila) ได้ศึกษาอัตราการทํางานของครูในจูเนียร์คอลเลจแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย (Teacher Load in California Public Junior Colleges) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจอัตราการทํางานของครูระดับวิทยาลัย 39 แห่ง ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งไปยังครู 1,685 คน ในจำนวนสาขาวิชาทั้งสิ้น 17 สาขาวิชา ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า (1) ในวิทยาลัย 23 แห่ง จากจำนวนทั้งสิ้น 39 แห่ง อัตราการสอนโดยเฉลี่ย 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (2) ครูส่วนมากมีความพอใจที่จะสอน 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (3) ครูส่วนมากให้ข้อเสนอแนะว่า โดยเฉลี่ยครูควรสอน 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และควรจะเป็นเกณฑ์มาตรฐานในการกำหนดอัตราการสอนของครู และควรมีจำนวนนักเรียนห้องละประมาณ 30 ถึง 35 คน

มิลาน โบเกอร์ แดดี¹² (Milan Bowker Dady) ได้ทำการศึกษาเรื่องอัตราการทํางานของครูในเนบราสก้าจูเนียร์ไฮสกูล (Teacher Load in Selected Nebraska Junior High School) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบอัตราการสอนของครูที่สอนเต็มเวลา (Full time teacher) ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกับค่าปกติวิสัยของชาติ (National norms) โดยไม่รวมครูบริหาร ศึกษานิเทศก์ และครูที่ไม่ได้ทํางานสอน ใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล โดยส่งไปยังครู 705 คน ได้รับ

---

¹¹Austin John Mattila, "Teacher Load in California Public Junior Colleges," Dissertation Abstract, 19 : 10 (University Microfilms April, 1962), pp. 3483-3484.

¹²Milan Bowker Dady, "Teacher Load in Selected Nebraska Junior High School," Dissertation Abstracts, 22 : 10 (University Microfilms April, 1962), pp. 3483-3484.

แบบสอบถามกลับคืนมา 468 ชุด ผลของการวิจัยสรุปว่า อัตราการสอนของครูเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าปกติวิสัยของชาติปรากฏว่า อัตราการสอนของครูสูงกว่าค่าปกติวิสัยของชาติเพียงเล็กน้อย

วอลเตอร์ อัลเบิร์ต คอนเลย์¹³ (Walter Albert Condley) ได้ศึกษาอัตราการทำงานของครูทางด้านกฎหมายและอาชีพ (The Legal and Professional Aspects of the Teacher's Workload) วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อแจกแจงหัวข้อกฎหมายที่มีผลต่อหน้าที่การงานและกิจกรรมของครู และศึกษาความคิดเห็นของครูต่ออัตราการทำงาน of the Teacher's Workload) ของครู โดยใช้แบบสอบถาม 2 ฉบับ ฉบับแรกเกี่ยวกับกฎหมายทางการศึกษา กรณีต่าง ๆ ในศาลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามหัวข้อต่อไปนี้ (1) ผู้ที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะกำหนดหน้าที่การงานให้ครู (2) ขอบเขตหน้าที่การงานของครู (3) งานสอนในห้องเรียน และ (4) งานพิเศษนอกห้องเรียน ส่วนฉบับที่สองเป็นแบบสอบถามที่ใช้สำรวจความคิดเห็นของครูต่ออัตราการทำงาน of the Teacher's Workload) ของครู โดยส่งไปยังผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา 16 คน ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้ (1) ตำแหน่งครูลูกจ้างในรัฐแคลิฟอร์เนียเป็นลูกจ้างประเภทที่มีสัญญาจ้าง (2) คณะกรรมการการปกครองเป็นผู้กำหนดหน้าที่การงานของครู (3) ศาลไม่มีอำนาจที่จะเข้ามายุ่งเกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่การงานของครู (4) การกำหนดหน้าที่การงานให้ครูต้องประกอบด้วยเหตุผล (5) งานประจำของครู อัตราการทำงาน of the Teacher's Workload) ของครู ไม่ควรมีขอบเขตเพียงสอนในห้องเรียนเท่านั้น (6) กิจกรรมและอัตราการทำงาน of the Teacher's Workload) ของครูในแต่ละปีควรกำหนดไว้ในสัญญาจ้าง และ (7) ครูควรได้รับค่าจ้างพิเศษเมื่อทำงานเพิ่มจากงานประจำ

---

¹³Walter Albert Condley, "The Legal and Professional Aspects of the Teacher's Workload," Dissertation Abstracts, 53 : 2 (University Microfilms August, 1972), p. 518.

วิลเลียม เจ กอริง¹⁴ (William J. Goering) ได้ศึกษาวิเคราะห์อัตราการทำงาน
 ของครูในโรงเรียนมัธยมแห่งรัฐแคนซัส (An Analysis of Teaching Loads
 of Kansas High School Teachers) วัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อ (1) ศึกษาหาสูตร
 ที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการกำหนดอัตราการทำงาน of ครู (2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
 อัตราการสอนกับเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสอน (3) เปรียบเทียบอัตราการทำงาน of ครู
 เมื่อจำแนกตามเพศ จำนวนปีที่สอน ขนาดของโรงเรียน และวิชาที่สอน ใช้แบบตารางอัตรา
 การสอนของครู (A Teacher Load Data Input Form) เป็นเครื่องมือในการรวบรวม
 ข้อมูล จากครูโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษา จำนวน 1,154 คน ผลของการวิจัยสรุป
 ได้ดังนี้ (1) สูตรที่เหมาะสมในการกำหนดอัตราการทำงาน of ครู คือสูตรการหาอัตรา
 การสอนของครูโดยดักลาส (Douglass Teaching Load Formular) (2) สัมประสิทธิ์
 สหสัมพันธ์ระหว่างอัตราสอนกับจำนวนนักเรียนมีค่า 0.15 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง
 อัตราสอนกับเวลาที่ใช้ในการเตรียมการสอนมีค่า 0.18 และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 ระหว่างอัตราสอนกับจำนวนชั่วโมงที่ครูอยู่กับนักเรียนมีค่า 0.23 (3) อัตราการทำงาน
 ของครูชายมากกว่าครูหญิง อัตราการทำงาน of ครูที่สอนเกิน 5 ปีมากกว่าครูที่สอนไม่ถึง
 5 ปี อัตราการทำงาน of ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาด
 กลาง และขนาดเล็ก ครูพลศึกษามีอัตราสอนมากกว่าครูภาษาอังกฤษ ครูวิทยาศาสตร์
 ครูภาษาต่างประเทศ ครูธุรกิจ และครูสอนวิชาชีพ

003504

ในการวิจัยครั้งนี้มีส่วนคล้ายคลึงกับรายงานการวิจัยที่กล่าวมาแล้ว คือการใช้กลุ่ม
 ตัวอย่างเป็นตัวแทนประชากร เปรียบเทียบลักษณะการกำหนดหน้าที่การงานให้ครูในโรงเรียน
 มัธยมรัฐบาลด้านการสอนในแต่ละภาคการศึกษากับค่าเฉลี่ยปานกลาง คล้ายกับวิธีของ
 เปรมจิตต์ จีรพันธ์ ส่วนวิธีการอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกับวิธีการของนิยพรรณ ชูวาพิทักษ์ คือการ

¹⁴William J. Goering, "An Analysis of Teaching Loads of
 Kansas High School," Dissertation Abstracts, 33 : 6 (University
 Microfilms December, 1972), p. 2643.

เปรียบเทียบลักษณะการกำหนดหน้าที่การงานให้ครูในโรงเรียนมัธยมรัฐบาลด้านการสอนในโรงเรียนขนาดต่าง ๆ ส่วนที่แตกต่างกันคือ ผู้วิจัยศึกษาลักษณะการกำหนดหน้าที่การงานให้ครูในโรงเรียนมัธยมรัฐบาล ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทุกภาคการศึกษา ทำให้การวิจัยครอบคลุมพื้นที่ได้มากกว่าการทำเพียงส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค และผู้วิจัยได้แบ่งครูทั้งหมดออกเป็น 2 ประเภท คือครูที่ทำการสอน และครูที่ไม่ต้องทำการสอน ครูที่ทำการสอนได้แบ่งตามลักษณะหมวดวิชาและชั้นดังนี้คือ ครูหมวดวิชาภาษาไทย ครูหมวดวิชาภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศที่ 2 ครูหมวดวิชาคณิตศาสตร์ ครูหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ ครูหมวดวิชาสังคมศึกษาและพลานามัย ครูหมวดวิชาศิลปศึกษาและศิลปปฏิบัติ ครูประจำชั้น และครูประจำวิชา นอกจากนี้ผู้วิจัยได้อาศัยรายงานการวิจัยที่ได้ศึกษาเป็นแนวทางในการทำการวิจัยครั้งนี้ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย